

RESTAURÁTORSKÁ ZPRÁVA

Restaurátorský průzkum barevných a omítkových vrstev fasády ZŠ, ul. Holubova 500, v Holicích

2016

Vypracovala:
BcA. Bednářová Martina
Koclířov 126, 569 11
Tel.: 608 204 501
Rest. licence MK ČR 5993/2004
bednarovam@centrum.cz

**Restaurátorský průzkum barevných a omítkových vrstev
fasády ZŠ, ul. Holubova 500, v Holicích**

Objednatel: PPP, spol. s.r.o.
Masarykovo nám. 1544
530 02 Pardubice
Tel.: 466 530 221

Investor: MěÚ Holice
Holic

Památkový dohled: Mgr. Z. Vařeková - NPÚ Pardubice

Odborný restaurátor: BcA. Bednářová Martina
Koclířov 126, 569 11 Koclířov
Tel.: 608 204 501
E-mail: bednarovam@centrum.cz
Rest. licence: MK ČR 5993/2004
IČO: 728 40 374
DIČ: CZ 7758133702

|Realizace průzkumu: únor - březen 2016

Autor rest. zprávy a fotodokumentace: BcA. Bednářová Martina

Počet vyhotovení průzkumové dokumentace: 2

Místo uložení průzkumové dokumentace:

- PPP, spol. s.r.o.
- NPÚ Pardubice

1. 1.1. Lokalizace památky:

1. Kraj: Pardubický
2. Okres: Pardubice
3. Obec: Holice
4. Adresa: ZŠ Holice
ul. Holubova 500
Holice
5. Název památky: Budova základní školy.
6. Rejstříkové číslo objektu v ÚSKP: Objekt není v seznamu kulturních památek .
7. Stručný popis umístění památky: Patrová budova školy stojí v městské zástavbě v síti ulic města Holice, naproti veřejnému parku.

1.2. Údaje o památce:

1. Dílo: Prvorepubliková patrová budova školy.
2. Autor: Neznámý.
3. Datace: První třetina 20. st.
4. Technika: Materiálové složení – zdivo cihelné; omítky na fasádě vápennocementové (novodobé)
5. Předchozí známé restaurátorské zásahy: Nejsou známy; plochy omítek na stěnách fasády byly v průběhu 20. st. sejmuty a fasáda byla opatřena novodobou vápennocementovou vrstvou omítky s růžově probarveným nástřikem vrstvy štuky a následně ještě opatřena pozdějším růžovým nátěrem.

1.3. Údaje o akci:

1. Vlastník památky: MěÚ Holice
2. Investor: MěÚ Holice
ul. Holubova 500
Holice
3. Památkový dohled: Mgr. Z. Vařeková - NPÚ Pardubice
MěÚ Holice
4. Hlavní dodavatel restaurátorských prací: BcA. Bednářová Martina
Koclířov 126, 569 11
Tel.: 608 204 501
Rest. licence MK ČR 5993/2004
bednarovam@centrum.cz
5. Termín započetí a ukončení akce: únor - březen 2016

1.4. Předmět restaurátorského průzkumu:

Restaurátorský průzkum měl za úkol prohlédnout fasádu základní školy v Holicích, ul. Holubova a zhodnotit jak stav jejich vrstev, tak především jejich barevných nátěrů. Měly být prohlédnuty a nalezeny všechny starší barevná souvrství a nátěry, ke kterým by bylo možno v rámci stanovení nové barevnosti v následující renovaci pláště budovy přihlédnout. Prohlédnuta byla celá budova, ze všech čtyř stran, včetně dvora.

1.5. Sondážní průzkum:

Po provedeném optickém zhodnocení stavu omítek a nátěrů na budově základní školy bylo přistoupeno k provedení sondážního průzkumu. Na budově školy na stěně do dvora byly provedeny dvě sondy. Dále byla budova prohlédnuta a ohledána i z průčelní strany do ulice a boční příjezdové strany do dvora. Z důvodů minimálních nálezů původních vrstev, byla na vedlejší stavbě původní trestnice, která stojí hned na dvoře vedle školy (v zástavbě školního dvora) a je ve stejném architektonickém stylu, ze stejného období - první třetiny 20. st., provedena v dochovaných nátěrech sonda v nad soklové části nad zemí, pro budoucí možný výběr odstínů pro objekt ZŠ.

Jednotlivé vrstvy nátěrů a omítkových vrstev jsou číslovány a popisovány postupně od vrchních po nejspodnější dochované vrstvy.

Popis nálezových sond:

Sonda č. 1

- Provedena na fasádě stěny do dvora, na spodním levém okně – na pravé šambráně, 16 cm od spodního okraje šambrány okna, foto č. 5.

- vrstvy:

1. žlutý – sytý novodobý nátěr (po pol. 20. st.)

2. bílý nátěr 1-2

3. štuková vrstva – 1 – 2 mm

4. světle žlutý nátěr – starší zřejmě původní nátěr

5. bílé nátěry 2 - 4

6. štuková vrstva 2 – 3 mm

7. jádrová vrstva omítky – světlá, vápenného charakteru,
s hrubozrnnými křemičitými zrnky 3 – 5 mm

8. cihelné zdivo

- **Nalezen zde byl ve spodní vrstvě starší patrně původní světle žlutý nátěr pastelového charakteru** – fragment – vrstva č. 4 , který jinde nelze nalézt, z důvodů otlučení sejmutí pravděpodobně již dříve značně destruovaných ploch omítek fasády objektu, která trpí i statickými problémy – prasklinami ve fasádě.

Sonda č. 2

- Provedena na fasádě stěny do dvora, na spodním druhém okně zleva – na pravé šambráně, 20 cm od horního okraje šambrány okna foto č.6.

- vrstvy:

1. žlutý – sytý novodobý nátěr (po pol. 20. st.)

2. bílý nátěr 1-2

3. štuková vrstva – 1 – 2 mm
4. jádrová cementová vrstva omítky – novodobá – 2. pol. 20. st., hrubozrnná

Sonda č. 3

- **Provedena na fasádě objektu bývalé trestnice na stěně do dvora ke škole, provedena ve 155 cm nad zemí (těsně nad pískovcovým obkladovým soklem), foto č. 7.**

- vrstvy:

1. šedý nátěr – 20.st.
2. bílý nátěr 3 - 4
- 3. růžovo – režný nátěr ve vápně**
4. bílé nátěry 2 - 4
5. štuková vrstva 2 – 3 mm
6. jádrová vrstva omítky – vápenná – 3 - 5 cm
7. cihelné zdivo

- **Sonda zachycuje nález vzdušného nátěru v růžovo – režném odstínu, provedeném přidáním organického pigmentu do vápna. Technicky byl tento nátěr proveden zatočením malířskou štětkou s dlouhým chlupem na vyzrálý vápenný podklad.**

V ploše omítky fasády do dvora byla provedena neznačená plošná sonda – foto č. 3, kde na průřezu souvrstvím omítek a nátěrů jsou patrné jednotlivé vrstvy odshora dolů:

- 1. růžový tmavší nátěr – 2.pol. 20. st. (0,5 – 1 mm)**
- 2. probarvený růžový štuk – patrně stříkaný, 2. pol. 20.st.(1 – 1,5 cm)**
- 3. jádrová vrstva omítky – vápennocementová – 2.pol. 20. st. (2 – 3 cm)**
- novodobé vrstvy – původní zde chybí, fasáda prošla kompletním sejmutím původních vrstev.

1.6. Závěr průzkumu:

Celý objekt základní školy z první třetiny 20. st. prošel v průběhu 20. st. mnoha stavebními úpravami. Poměrně zásadně byl i renovován plášť budovy, který patrně hned z několika důvodů vykazoval značné poruchy. Věncem nestažené zdivo u vrcholu, nevhodně zvolené poměrně nekvalitní měkké nedostatečně vypálené cihelné zdivo a v neposlední řadě bohužel i patrně nekvalitně zpracovaná vápenná omítka, to vše zapříčinilo destrukci a odpadávání velkých ploch omítek poměrně v krátké době po jejich vzniku, proto byly již v průběhu pol. či spíše po pol. 20. st. záhy omítky opravovány. Při této opravě byly sejmuty téměř všechny plochy omítek a plášť budovy byl opatřen omítkou novou, vápenno-cementovou, na níž byl nanesen nástřík probarveného růžového štuky, ten byl o pár let později ještě přetřen o něco tmavším sytějším růžovým nátěrem.

V rámci stávajících oprav by pro výběr barevnosti na budovu základní školy měla barevnost udávat nález u sond č. 1 - světle žlutý nátěr (až pískový - vrstva 4) pro šambrány a plastické prvky a sonda č. 3 z budovy bývalé trestnice - růžovo – rezný nátěr ve vápně (vrstva 3) pro plochu fasády. Na objektu základní školy, stejně jako na přilehlém objektu bývalé trestnice byl nátěr pojednán natíráním organického pigmentu rozmíchaného ve vápně, malířskou štětkou s dlouhým chlupem na vyzrálý vápenný podklad.